

Arthur Rimbaud (1854 – 1891): Opilý koráb (1871)

I. Beletristický text:

A. Literární druh a žánr, literárněhistorický kontext, umělecký směr / tvůrčí skupina, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;

B. 1. Doba a místo (děje);

2. Kompozice;

3. Hlavní postavy a jejich charakteristika;

4. Námět, témata, hlavní motivy;

C. Jazykové zvláštnosti a kulturní souvislosti;

Když plul jsem po Řekách, jež nelítostně pádí,
tu jednou musil jsem dát sbohem lodníkům:
křiklaví divoši k nim vpadli v lodní zádi
a nahé přibili je k pestrým kolíkům.

Pak nestaral jsem se už vůbec o posádku,
jež vezla obilí, sklad bavlny a chmel.
Když mužstvo skončilo svou pranicí a hádku,
tu řeky nechaly mne plouti, kam jsem chtěl. (...)

Víte, že narazil jsem jednou na Floridy,
kde květy mísí se s očima panterů,
kde duha, napjatá pod horizontem z křídly,
ukrývá stáda lvic před zraky škunerů. (...)

Viděl jsem opilá a hvězdná souostrovní
s nebem, jež třpytí se jak velký paví chvost,
zдалipak v noci spí pod jejich mdlými krovky
ohniví letouni, jimž patří budoucnost?

Co jsem se naplakal za srdcervoucích jiter,
nic neobešlo se teď pro mne bez hoře.
Jsem láskou rozladěn jak struny starých citer.
Oh, kéž mi praskne kýl! Kéž sletím do moře!

A toužím po stružce, kde za nizoučným houštím
se šťastně prohání pár dětských košilek,
jsem v duchu hošíkem a dřepě s nimi pouštím
lodičku z papíru, křehkou jak motýlek.

A zalit třístí vln a jejich pyšných krajek
už nechci závodit s kupčičky z Bostonu,
už nechci projíždět flotilou pestrých vlajek
a plavat před strašným pohledem pontonů!

II. Nebeletristický text:

- A. Funkční styl, obsah, účel, vztah k prvnímu textu;
- B. Jazykové apod. zvláštnosti.

i60 Portál pro aktivní seniory

Francouz Paul Gauguin maloval a také miloval tichomořský ráj

Byl to samouk, kterého proslavily především malby exotických idylek a polynéských krás. Kromě pohádkového světa tichomořských ostrovů s jejich rajskou přírodou a svéráznými tradicemi objevil pro moderní malířství také svět bretaňského lidového života a folkloru.

Slavný francouzský malíř, grafik a řezbář Paul Gauguin, který se narodil před 165 lety, 7. června 1848 v Paříži, se do dějin zapsal i jako první malíř, který obohatil západní umění příkladem primitivní kultury. Svou tvorbou výrazně ovlivnil novodobé umělecké směry, především secesi, fauvismus a expresionismus

Gauguinův život byl velmi pestrý. V sedmnácti letech se talentovaný umělec nechal najmout k námořnictvu, ve třidvaceti dostal práci na burze a úspěšnými spekulacemi záhy získal značné jmění. O dva roky později se oženil a časem se mu narodilo pět dětí. V pětatřiceti však o veškerý majetek přišel, opustil civilní zaměstnání i rodinu a rozhodl se plně věnovat malování, které pro něj bylo dosud pouhým koníčkem.

Příliš se mu ale nedařilo, a tak si na živobytí vydělával i jako lepič plakátů, jednu dobu pracoval na stavbě Panamského průplavu. V roce 1891 se vydal hledat štěstí do míst, o nichž se domníval, že je tu „život lacinější, podnebí příznivější a lidé prostší a příjemnější“ – na Tahiti.

Po dvou letech se vrátil do Francie, kde ale vydržel pouhé dva roky. Poslední léta svého života strávil opět na Tahiti a na markézském ostrově Hiva-Oa, kde 8. května 1903 zemřel.

Závěr života v místě „postaveném bohy“

Hiva-Oa je jeden 118 ostrovů Francouzské Polynésie v Oceánii, které jsou rozesté po území velkém asi jako Evropa. Hiva-Oa, podle legendy „klenba pozemského domu postaveného bohy“, má 320 čtverečních kilometrů a zhruba dva tisíce obyvatel. Tvar ostrova se podobá mořskému koníkovi a po celém území se táhne od jihozápadu až po severovýchod pruh pohoří. Vysoké vrcholy hor Temetiu a Feani tvoří jakousi zeď kolem malého třípytívého přístavu Atuona, který je znám jako místo posledního odpočinku malíře Paula Gauguina a básníka a zpěváka Jacquese Brela. Hroby známých umělců leží na svahu hřbitova Calvaire s výhledem na zátoku. V Gauguinově muzeu jsou vystaveny předměty, které připomínají zdejší pobyt tohoto umělce, jakož i kopie jeho obrazů.